

Developing a Student Cynicism Scale for Higher Education Students

Ali Rıza TERZİ¹ & Ramazan DERİN²

Keywords
Cynicism, student
cynicism,
university.

Abstract

Student cynicism is one of the important types of cynicism. While there are research on student cynicism in international literature, there isn't any Turkey origin (local-origin) scale which measures the student cynicism in our national literature. The scales used in the relevant literature are adapted scales. In this study, it is aimed to develop a scale at the national level which can determine the university students' cynicism levels related to their faculties. The developed scale has four sub-dimensions; affective, academic, behavioral and social cynicism. In consequence of DFA applied to the scale, χ^2/sd ratio was calculated as 2.98, and NFI, 0.90, NNFI, 0.92, CFI, 0.93, IFI, 0.93. These data show that the scale has adaptation values between excellent and good levels. The reliability values of the scale were found as $\alpha=.77$ for affective cynicism dimension, $\alpha=.75$ for academic cynicism dimension, $\alpha=.71$ for behavioral cynicism dimension and $\alpha=.84$ for social cynicism dimension. The reliability coefficient for the overall scale was calculated as $\alpha=.86$.

Article History

Received
14 Feb, 2020
Accepted
30 Mar, 2020

Yükseköğretim Öğrencilerine Yönelik Öğrenci Sinizm Ölçeğinin Geliştirilmesi

Anahtar Kelimeler

Sinizm, öğrenci
sinizmi,
yükseköğretim.

Özet

Öğrenci sinizmi, sinizmin önemli türlerinden biridir. Uluslararası alanyazında öğrenci sinizmi ile ilgili çalışmalara rastlanmakta iken ulusal alanyazınımızda öğrenci sinizmini ölçen Türkiye menşeli bir ölçek bulunmamaktadır. İlgili yazında kullanılanlar uyarılma ölçeklerdir. Bu çalışma ile yükseköğretim kademesinde okuyan öğrencilerin fakültelerine yönelik sinizm düzeylerini belirleyebilecek ulusal düzeyde bir ölçek geliştirilmesi amaçlanmıştır. Geliştirilen ölçek; duyuşsal, akademik, davranışsal ve sosyal sinizm alt boyutlarından oluşmaktadır. Ölçeğe uygulanan DFA sonucunda χ^2/sd oranı 2.98, NFI, 0.90, NNFI, 0.92, CFI, 0.93, IFI, 0.93 olarak bulunmuştur. Bu veriler ölçeğin mükemmel ve iyi düzeyler arasında uyum değerlerine sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğin güvenilirlik değerleri duyuşsal sinizm boyutu için $\alpha=.77$, akademik sinizm boyutu için $\alpha=.75$, davranışsal sinizm boyutu için $\alpha=.71$, sosyal sinizm boyutu için $\alpha=.84$ bulunmuştur. Ölçeğin geneli için güvenilirlik katsayısı $\alpha=.86$ olarak hesaplanmıştır.

Makale Geçmişi

Alınan Tarih
14 Şubat 2020
Kabul Tarihi
30 Mart 2020

¹ Corresponding Author. ORCID: 0000-0002-0467-0293. Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı, terzioglu53@hotmail.com

² ORCID: 0000-0002-9132-1664. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Edremit Ülkü Muharrem Ertaş Anadolu Lisesi, ramazandrnr@hotmail.com

1. Giriş

Sinizm kavramı tarihsel olarak antik dönemlere kadar gitmekte ve kavramla ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde çokça tanımının yapılmış olduğu görülmektedir. Tanımların odağını yönelinen şeye karşı olumsuz duygular oluşturmaktadır denilebilir.

Sinizm kavramı, olumsuz deneyim ve duygular neticesinde veya kişilik temelli olarak hiçbir şeyden memnun olmama, olaylara hep eleştirel yaklaşma, insanları güç beğenme ve onlara karşı olumsuz düşünceler besleme, bir kişiye, gruba, ideolojiye, kuruma veya toplumsal düzene karşı güvensizlik durumu olarak tanımlanmaktadır (Abraham, 2000; Andersson ve Bateman, 1997; Evans, Goodman ve Davis, 2011; Mirvis ve Kanter, 1991). İlgili yazında kavramın tanımı üzerinde uzlaşmış kısmın “*kişinin çevresine karşı olumsuz duyguları*” olduğu söylenebilir.

Sinizmin farklı türlerine ek olarak öğrenci sinizmi, ilgili yazında üzerinde durulan sinizm türlerinden biridir. Öğrenci sinizmi kavramı ile ilgili yapılan ilk çalışmaların 1950-1960’ların sonlarında tıp ve işletme öğrencileri ile yapıldığı belirtilmiştir (Brockway, Carlson, Jones ve Bryant, 2002).

Türkiye’de ilgili yazında öğrenci sinizminin incelenmeye başlanmasının tarihi yenidir ve konunun nicel olarak ölçülmesine yönelik olarak geliştirilmiş ulusal ölçekli ölçme araçları hem üniversite hem de diğer öğretim kademeleri için bulunmamaktadır. Ulusal yazında öğrenci sinizmine yönelik kullanılan ölçme araçları uyarlama araçlardır.

Bu çalışmada yükseköğretim düzeyindeki okullarda öğrenci sinizminin ölçülmesine yönelik bir ölçek geliştirilmesi amaçlanmıştır.

2. Kuramsal Çerçeve

Genel bir ifadeyle sinizm, kişinin olumsuz deneyimleri sonucunda veya kişiliğinden dolayı çevresine karşı olan güçlü negatif duyguları olarak tanımlanabilir. Sinizmin *kişilik, işgören, toplumsal, mesleki, örgütsel değişim ve örgütsel sinizm* gibi türleri vardır (Abraham, 2000; Dean, Brandes ve Dharwadker, 1998).

Sinizmin türleri kısaca şu şekilde tanımlanabilir: *Kişilik sinizmi*, kalıtsal ve kişisel özelliklerden kaynaklanmaktadır. İnsanlara karşı güvensizlik hissi ve onları alaycı biçimde hor görmeyi içermektedir (Abraham, 2000). *İşgören sinizmi*, çalışılan kuruma, yöneticilerine ve kurumdaki diğer unsurlara karşı duyulan güvensizlik, saygısızlık, hayal kırıklığı ve umutsuzluk gibi olumsuz duygulardır (Andersson, 1996). *Toplumsal sinizm*, sosyal kurumlar, insanlar ve sosyal dünya ile ilgili olumsuz tutum ve inançlardır (Leung, Ip ve Leung, 2010). Toplumsal sinizme toplum ile birey arasındaki sosyal sözleşme ihlalinin neden olduğu ifade edilmektedir (Abraham, 2000).

Mesleki sinizm, işgörenlerin çalıştığı işe karşı sinik tutumlar göstermesidir ve kişisel çatışması (kişinin ve örgütün değerleri arasındaki çatışma) sonucunda ortaya çıkmaktadır (Abraham, 2000; Naus, 2007). *Örgütsel değişim sinizmi*, başarısız olmuş değişim çabaları ve değişimi yapan kişilerin yetersiz olduğu inancından dolayı çalışanların gelecekteki değişim girişimlerinin başarısı veya başarılı olmuş

değişim çabaları ile ilgili sahip oldukları kötümser bakış açılarıdır (Abraham, 2000; Wanous, Reichers ve Austin, 2000).

Sinizmin diğer türlerine göre üzerinde daha çok durulan ve araştırılmış olan *örgütsel sinizm* ise, kişinin çalıştığı kuruma, kurumun yapı ve işleyişine yönelik sahip olduğu olumsuz duygu, düşünce, tutum ve yargılarıdır (Andersson ve Bateman, 1997; Dean ve diğerleri, 1998). İşgörenin mizacı, iş ortamındaki olumlu ve olumsuz deneyimler, iletişim eksikliği, eşitsizlik, psikolojik sözleşme ihlali, etik dışı davranışlar, uzun çalışma saatleri, örgütsel adalet, işten çıkarmalar, örgüt içi politikalar, örgütsel karmaşıklık, örgütsel performans, yönetsel yetersizlik, liderlik yetenek ve stilleri örgütsel sinizme neden olan faktörlerdir (Chiaburu, Peng, Oh, Banks ve Lomeli, 2013; Cole, Bruch ve Vogel, 2006; Davis ve Gardner, 2004; Nair ve Kamalanabhan, 2010; Terzi ve Derin, 2016; Terzi ve Dülker, 2018).

Sinizmin diğer bir türü olan *öğrenci sinizmi* ise öğrencilerin üniversite yaşantısının geneline veya üniversite ortamının daha belirli alanlarına yönelik beklentilerinin gerçekleşmemesinden kaynaklanan, olumsuz inançlar ve hayal kırıklığı ile nitelendirilen bir tutum olarak ifade edilmiştir (Brockway vd., 2002). Öğrenci sinizminin, sosyal, akademik, politik ve kurumsal sinizm boyutlarından meydana geldiği ileri sürülmektedir.

Sosyal sinizm, aynı veya farklı fakülteadaki öğrenciler arasında oluşan sosyal ilişkiler, sosyal faaliyetlerin kalitesi ve sayısı ile ilgili öğrenci algıları; *akademik sinizm* de öğrencilerin öğretim ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki algıları olarak açıklanmıştır (Zuffo, Maiolo ve Cortini, 2013). *Politik sinizm* boyutu öğrencilerin üniversite yöneticilerine, onların liderlik stillerine, yaptıkları düzenlemelere ve aldıkları kararlara karşı gösterebilecekleri sinizm olarak; *kurumsal sinizm* ise diğer boyutlardan daha geniş kapsamlı bir yapı olarak üniversite kurumunun bütününe yönlendirilen ve üniversite yaşantılarının birçok yönünü olumsuz bir biçimde algılayan öğrencilerde ortaya çıkabilecek sinizm olarak tanımlanmıştır (Brockway vd., 2002).

Alanyazın incelendiğinde öğrenci sinizminin olumsuz sonuçları olduğu görülmektedir. Zuffo, Maiolo ve Cortini (2013)'ye göre öğrenci sinizmi, öğrencilerin akademik hayatlarına karşı gösterdikleri güvensizlik, endişe ve eğitime katılmama gibi olumsuzlukların bir göstergesi olabilir. Ayrıca öğrenci sinizmi öğrencilerin tükenmişlik düzeylerini artırmakta ve yaşam doyumlarını olumsuz yönde etkilemektedir (Wei, Wang ve MacDonald, 2015; Xie, Chen, Zhang ve Hong, 2011). Diğer taraftan öğrenci sinizminin hem okul hem de öğrenciler için olumlu sonuçları da olabilir. Nitekim, Brockway, Carlson, Jones ve Bryant (2002) sinik tutumlara sahip öğrencilerin bazılarının daha aktif olarak seslerini duyurabilecek faaliyetlere katılabileceklerini ve okuldaki olumlu değişim için öncü olabileceklerini ve bunun yanı sıra yine sinik öğrencilerin okulun sorunlarına dikkat çekerek üniversite yönetimine bu sorunları çözmeye ve gelişim çabalarında yardımcı olabileceklerini ifade etmişlerdir.

3. Yükseköğretim Öğrencilerine Yönelik Öğrenci Sinizminin Ölçülmesi

Yükseköğretim öğrencilerine yönelik öğrenci sinizmini ölçmek için yurtdışı ilgili yazında farklı çalışmalar yapılmış, bu çalışmalarda farklı türde ölçekler

kullanılmıştır. Sinizmin diğer değişkenlerle olan ilgisini belirlemek için öğrenci gruplarıyla yapılan ilk çalışmalarda Fritz (1948) tarafından geliştirilen “Sinizm Testi (Test of Cynicism)” ve Cook ve Medley (1954) tarafından geliştirilen “Sinik Düşmanlık Ölçeği (Hostility Scale)” kullanılmıştır (Lepore, 1995; Neidt ve Fritz, 1950). Ancak bu ölçekler doğrudan öğrenci sinizmini ölçmeye yönelik değildirler.

Long (1977) tarafından geliştirilen öğrenci sinizmi ölçeği, sadece okulun yönetim politikalarına ve akademik çevresine yönelik öğrenci sinizmini ölçmesi, ölçek maddelerinin nasıl oluşturulduğu konusunda netlik olmaması ve ölçeğin yayınlanmasından beri geçen zaman içerisinde üniversite kültürünün değişmesinden dolayı yeterli olmadığı ileri sürülmüştür (Brockway vd., 2002).

Son zamanlarda yapılan araştırmalarda (Carlson, Jones, Field ve Zimmerman, 2002; Helton, Neu, Shell, Ramsey ve Myers, 2004; Pitre, 2004; Wei vd., 2015; Xie vd., 2011; Zuffo vd., 2013) ise genellikle, doğrudan öğrenci sinizmi ile ilgili olan ve Brockway, Carlson, Jones ve Bryant (2002) tarafından geliştirilen “CATCS” (Üniversiteye Yönelik Sinik Tutumlar) ölçeği kullanılmıştır.

Ulusal alanyazın incelendiğinde öğrenci sinizm düzeylerini ölçmek için yapılan çalışmaların oldukça sınırlı olduğu söylenebilir. Ayık, Uzun, Ataş ve Yücel (2015) öğrencilerin genel sinizm düzeylerini belirlemek için bir çalışma yapmışlar ve bu çalışmalarında da Wrightman (1992) tarafından geliştirilen “Genel Sinizm Ölçeği”ni kullanmışlardır. Ancak bu çalışma doğrudan öğrenci sinizmi kavramı üzerine geliştirilmiş bir ölçek değildir. Diğer bir çalışma ise Kasalak ve Özcan (2018) tarafından “CATCS” (Üniversiteye Yönelik Sinik tutumlar) ölçeğinin Türkçeye uyarlama çalışmasıdır. Bu ölçeğin kullanıldığı araştırmalara ulusal alanyazında rastlanmamıştır.

Eğitim sisteminin ve okulların en temel girdisi ve merkezinde olan öğrencilerin sinizm düzeylerini belirlemeye yönelik çalışmalar ülkemizde yok denilecek kadar azdır. Bu nedenle bu çalışma ile, öğrencilerin duygu, inanç ve davranışlarında olumsuz etkiler oluşturabilecek (Brockway vd., 2002; Long, 1977; Zuffo vd., 2013) öğrenci sinizminin, yüksek öğretim düzeyinde ölçülebilmesi için ulusal düzeyde bir ölçek geliştirilmesi araştırmacılar tarafından önemli görülmüştür.

4. Yöntem

4.1. Yükseköğretim Öğrencilerine Yönelik Öğrenci Sinizm Ölçeğinin Geliştirilmesi

Yükseköğretim öğrencilerine yönelik öğrenci sinizm ölçeğinin geliştirilmesinde şu şekilde bir yol izlenmiştir. Alanyazında genel ve öğrenci sinizmi ile ilgili var olan genel kabuller çerçevesinde öğrenci sinizm ölçeğinin (ÖSÖ) duyuşsal, akademik, davranışsal, sosyal sinizm boyutlarından oluşturulmasının uygun olacağına karar verilmiştir. Bu maksatla 37 soruluk soru havuzu hazırlanmıştır. Hazırlanan soru havuzu Türk dili uzmanlarının görüşlerine sunulmuştur. Alınan görüşler doğrultusunda 34 soruya indirilen taslak form ayrıca eğitim yönetimi alan uzmanları, ölçme uzmanı, PDR uzmanı ve fen ve biyoloji alanında uzman öğretim elemanlarının da görüşlerinden geçirilerek 32 soruya düşürülmüştür.

Yükseköğretim öğrencilerine yönelik Öğrenci Sinizmi Ölçeği taslak formu 2018-2019 eğitim öğretim yılında Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesinde

yaz okulu programına katılan 450 kişilik öğrenci grubuna uygulanmıştır. Uygulama sonucunda 254 öğrenciden veri toplanabilmiştir.

5. Bulgular

5.1. Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA)

Yükseköğretim öğrencilerine yönelik Öğrenci Sinizm Ölçeği taslak formuna ilk önce açımlayıcı faktör analizi(AFA) uygulanmıştır. KMO ve Barlett tespiti aşamasında ölçek maddelerinden Communalities değeri .10 ve altında olan 6 madde ölçekten çıkartılmış kalan 26 madde ile analiz yeniden tekrarlanmıştır. Yeniden yapılan KMO ve Barlett testinde ölçeğin KMO değeri .86, Barlett değeri .00 bulunmuştur.

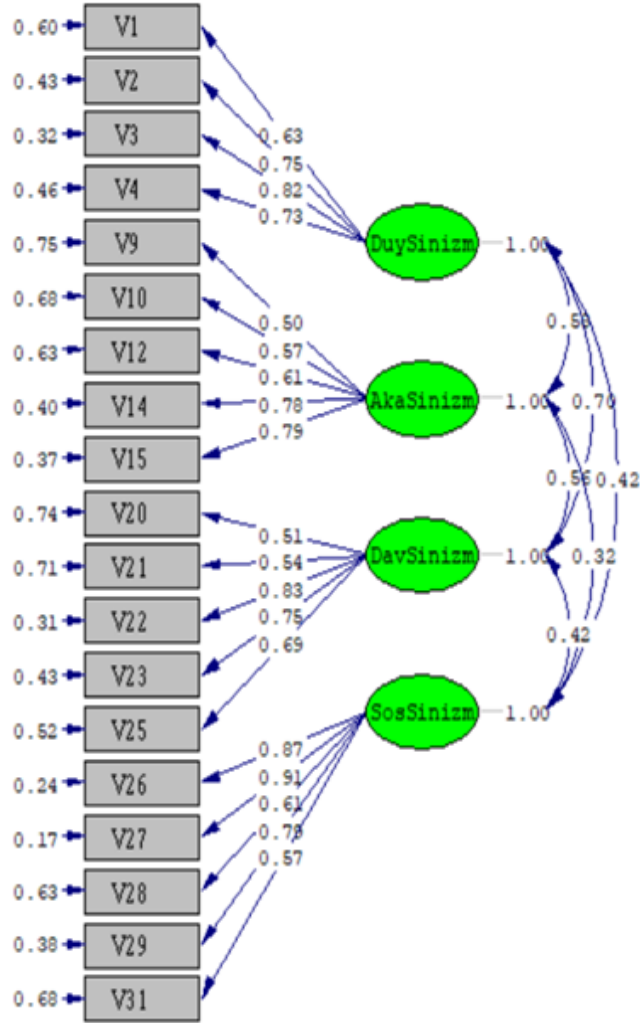
AFA sonucunda ölçeğin açıkladığı toplam varyans %57.3 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin AFA sonucunda tespit edilen dört boyutu için ölçeğin faktör yükleri .49 ile .84 arasında, madde toplam korelasyonları ise .29 ile .54 arasında değişmektedir. AFA sonucunda ölçekte 19 madde kalmıştır.

Ölçeğe araştırmacılar tarafından güvenilirlik analizi olarak Cronbach Alpha yapılmıştır. Ölçeğin birinci boyutu olan duyuşsal sinizm için $\alpha=.77$, ikinci boyutu olan akademik sinizm için $\alpha=.75$, üçüncü boyutu olan davranışsal sinizm için $\alpha=.71$, dördüncü boyutu olan sosyal sinizm için $\alpha=.84$ bulunmuştur. Ölçeğin geneli için güvenilirlik katsayısı $\alpha=.86$ olarak hesaplanmıştır.

5.2. Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)

Açımlayıcı faktör analiziyle elde edilen sonuçların geçerliği doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılarak incelenmiştir. Ölçeğin 19 maddeli 4 faktörlü yapısına ilişkin ölçme modelinin veriye uyumunu belirlemek için yapılan birinci düzey DFA sonucunda elde edilen standartlaştırılmış faktör yükleri ve hata varyanslarını gösteren yol şeması (path diagram) Şekil 1'de verilmiştir.

Şekil 1. Yükseköğretim Öğrencilerine Yönelik Öğrenci Sinizmi Ölçeği'nin DFA Sonucunda Oluşturulan Yol Şeması

Maddelerin model içinde kalmasına karar verirken hata varyansları incelenmelidir. Şekil 1'e bakıldığında maddelerin hata varyansları 0.17 ile 0.75 arasında değişmektedir. Hata varyansı yüksek olan bir madde düşük faktör yükü vermektedir. Ancak hata varyansı büyük olduğunda, maddenin t değeri anlamlı ve açıkladığı varyans (R^2) büyükse maddenin ölçekte kalması yönünde karar verilebilmektedir (Büyüköztürk vd., 2012). Standartlaştırılmış faktör yükleri (λ =Lambda), gizil değişkendeki bir birim değişikliğin, gözlenen değişkende ne kadar değişkenliğe yol açacağı konusunda fikir vermektedir. Bu değerlerin yüksek olması gizil ve gözlenen değişken arasında güçlü bir ilişki olduğunu göstermektedir (Tabachnick & Fidell, 2007). Şekil 1'de yer alan bilgiler doğrultusunda Duyuşsal Sinizm boyutundaki maddelerin faktör yük değerlerinin 0.63 ile 0.82 arasında; Akademik Sinizm boyutundaki maddelerin 0.50 ile 0.79 arasında; Davranışsal Sinizm boyutundaki maddelerin 0.51 ile 0.83 arasında ve Sosyal Sinizm boyutundaki maddelerin ise 0.57 ile 0.91 arasında faktör yüklerine sahip olduğu belirlenmiştir. Elde edilen bu değerler maddelerin gizil değişkenler ile orta düzey ve üzerinde bir ilişkiye sahip olduklarını göstermektedir.

Tablo 1. Yükseköğretim Öğrencilerine Yönelik Öğrenci Sinizm Ölçeği'nin DFA Sonucunda Hesaplanan t Değerleri ve Regresyon Katsayıları (R²)

Faktörler	Maddeler	t değerleri*	R ²
Duyuşsal Sinizm	1	10.53	0.40
	2	13.25	0.57
	3	15.01	0.68
	4	12.76	0.54
Akademik Sinizm	9	7.88	0.25
	10	9.02	0.32
	12	9.88	0.37
	14	13.48	0.60
	15	13.84	0.63
Davranışsal Sinizm	20	8.03	0.26
	21	8.71	0.29
	22	15.18	0.69
	23	13.19	0.57
	25	11.81	0.48
Sosyal Sinizm	26	16.97	0.76
	27	18.23	0.83
	28	10.32	0.37
	29	14.57	0.62
	31	9.49	0.32

*p<0.01

Tablo 1'e göre ölçekte yer alan tüm maddelerin t değerleri 7.88 ile 16.97 arasında yer almaktadır. Elde edilen bütün t değerleri 2.56'nın üzerinde olduğu için p<0.01 düzeyinde anlamlıdır. Bir diğer ifadeyle maddeler ilgili oldukları boyutu anlamlı şekilde temsil etmektedir. Ölçekte bulunan herhangi bir maddenin çıkarılmasına gerek yoktur. Standartlaştırılmış regresyon katsayıları (R²) (faktör yükünün karesi) gözlenen değişimdeki açıklanan varyansın ne kadarının gizil değişimden kaynaklandığını göstermektedir (Tabachnick & Fidell, 2007). Tablo 1 incelendiğinde, Duyuşsal Sinizm boyutundaki maddelerin regresyon katsayılarının 0.40 ile 0.68 arasında; Akademik Sinizm boyutundaki maddelerin 0.25 ile 0.63 arasında; Davranışsal Sinizm boyutundaki maddelerin regresyon katsayılarının 0.26 ile 0.69 arasında ve Sosyal Sinizm boyutundaki maddelerin regresyon katsayılarının ise 0.37 ile 0.83 arasında değişiklik gösterdiği belirlenmiştir. Sonuç olarak maddeler en az %25 oranında varyans açıklamaktadır. Bu değer orta düzeyde bir varyans olması bakımından yeterli kabul edilmiştir (Büyüköztürk, 2016).

Tüm maddelerin anlamlı açıklama değerlerine sahip olduğunun tespit edilmesinin ardından model-veri uyum değerleri hesaplanmıştır. Ölçme modeline ait uyum indeksleri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Yükseköğretim Öğrencilerine Yönelik Öğrenci Sinizm Ölçeği'nin DFA Sonucunda Hesaplanan Model Uyum İndeksleri

Ki-kare(X ²)	p	X ² /sd	NFI	NNFI	CFI	IFI
434.80	0.000	2.98	0.90	0.92	0.93	0.93

Tablo 2'ye göre iyi bir uyum indeksi olmayan ki-kare değeri (beklenen ve gözlenen kovaryans matrisleri arası fark) anlamlı bulunmuştur ($X^2=1284.85$; $p<0.01$); ancak bu durum büyük örnekleme yapılan pek çok DFA'da beklenen bir durumdur. Bu nedenle alternatif uyum indekslerine bakılmalıdır. Literatürde uyum indekslerinde tutarsızlık olabildiği ve en az dört indeksin sonuçlarına yer verilmesi gerektiği belirtilmektedir (Tabachnick & Fidell, 2007). Tablo 2'de yer alan diğer uyum indeksleri incelendiğinde $X^2/sd = 2.98$, $NFI= 0.90$; $NNFI= 0.92$, $CFI= 0.93$, $IFI= 0.93$ olarak elde edilmiştir. X^2/sd oranının 3'ün altında olması nedeniyle araştırmada kurulan modelin mükemmel uyuma işaret ettiği söylenebilir (Kline, 1998). NFI , $NNFI$, CFI , IFI indeksleri teorik olarak 0 ile 1 arasında değerler almakla birlikte 1'e yakın olması model veri uyumunun sağlandığına, 0.95'ten büyük değer mükemmel uyuma; 0.90'ın üzerinde değer iyi uyuma karşılık gelmektedir (Sümer, 2000). Sonuç olarak kurulan ölçme modeli uyum indekslerinin mükemmel ve iyi düzeyler arasında olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, "Öğrenci Sinizmi" ölçeğinin 19 maddeden oluşan 4 faktörlü yapısı bir ölçme modeli olarak doğrulanmıştır.

Öğrenci sinizm ölçeği: birinci boyut, duyuşsal sinizm (1-4. maddeler), ikinci boyut, akademik sinizm (5-9. maddeler), üçüncü boyut, davranışsal sinizm (10-14. maddeler), dördüncü boyut, sosyal sinizm (15-19.maddeler), olmak üzere 4 boyut ve 19 maddeden oluşmuştur. *Ölçekte yer alan 5-6-7-8-9-17. maddeler ters kodlanacak olan maddelerdir.*

Öğrenci Sinizm Ölçeği, (1) Kesinlikle Katılmıyorum (2) Katılmıyorum (3) Kısmen Katılıyorum (4) Katılıyorum (5) Tamamen Katılıyorum şeklinde artan biçimde puanlanan 5'li likert tipi bir ölçektir. Ölçekten alınan (her boyut düzeyinde ve ölçeğin toplamından) puanların aritmetik ortalamalarından 1.00 - 2.60' a kadar ortalamalar, öğrencilerde düşük sinizme, 2.61- 3, 40 arası ortalamalar orta düzeyde bir sinizme, 3.41- 5.00 arası puanlar ise öğrencilerde yüksek düzeyde bir sinizmin var olduğuna işaret etmektedir.

6. Sonuç ve Tartışma

Türkiye akademik alanyazınında yükseköğretim düzeyinde sinizmi öğrenci gözüyle ölçen Türkiye menşeli orijinal bir ölçeğe rastlanmamıştır. Var olan ölçekler uyarılama ölçeklerdir ve onlar da sınırlı sayıdadır. Bu nedenle sinizmi öğrenci gözüyle ölçmek için nicel bir ölçme aracı geliştirilmeyi amaçlayan bu çalışmada, duyuşsal, akademik, davranışsal ve sosyal sinizm boyutlarından oluşan yükseköğretim öğrencilerine yönelik "*Öğrenci Sinizm Ölçeği*" geliştirilmiştir. Ölçek ağırlıklı olarak yükseköğretim öğrencileri için kullanılabilir.

Sonuç olarak araştırmada Öğrenci Sinizm Ölçeğinin AFA sonucunda belirlenen faktör yapısının geçerliliğini sınamak için yapılan DFA da "Öğrenci Sinizmi" ölçeğinin 19 maddeden oluşan 4 faktörlü yapısı bir ölçme modeli olarak doğrulanmıştır.

Uluslararası alanyazındaki sinizm boyutlandırmalarından politik sinizmin ÖSÖ’de yer almaması bir kısıtlılık olarak ileri sürülebilir. Özellikle devlet üniversiteleri açısından düşünüldüğünde, araştırmacılar tarafından ilgili boyutun Türkiye eksenli ölçümünün pratik olmayacağı saikiyle hareket edildiği göz önünde bulundurulduğunda bu kısıtlılığın kabul edilebilir bir kısıtlılık olduğu söylenebilir.

Ölçek, her ne kadar yükseköğretim düzeyindeki okullardaki öğrenci sinizmini ölçmek için hazırlanmış olsa da lise düzeyindeki okullarda kullanılabilirliği araştırmacıların takdirlerine bırakılmıştır. Ancak bu tür bir yaklaşımın benimsenmesi durumunda araştırmacılara ön uygulama yapılması önerilir.

Kaynakça

- Abraham, R. (2000). Organizational cynicism: bases and consequences. *Genetic, Social, and General Psychology Monographs*, 126(3), 269-292.
- Andersson, L. M. & Bateman, T. S. (1997). Cynicism in the Workplace: Some Causes and Effects. *Journal Of Organizational Behavior*, 18(5), 449-469.
- Andersson, L. M. (1996). Employee Cynicism: An Examination Using A Contract Violation Framework. *Human Relations*, 49(11), 1395-1418.
- Ayık, A., Uzun T., Ataş, Ö. & Yücel, E. (2015). A Study On The Relation Between General Cynicism And College Alienation Perception Of Students. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 39, 491-508.
- Brockway, J. H., Carlson, K. A., Jones, S. K. & Bryant, F. B. (2002). Development and validation of a scale for measuring cynical attitudes toward college. *Journal of Educational Psychology*, 94(1), 210-224.
- Büyüköztürk, Ş. (2016). Veri analizi el kitabı. Ankara: Pegem Akademi.
- Carlson, K.A., Jones, S.K., Field, D. & Zimmerman, R. (2002). Perceived match and student cynicism toward college. Under review at The Journal of Experimental Education.
- Chiaburu, D. S., Peng, A. C., Oh, I. S., Banks, G. C. & Lomeli, L. C. (2013). Antecedents And Consequences Of Employee Organizational Cynicism: A Meta-Analysis. *Journal of Vocational Behavior*, 83(2), 181-197.
- Cole, M. S., Bruch, H. & Vogel, B. (2006). Emotion as mediators of the relations between perceived supervisor support and psychological hardiness on employee cynicism. *Journal of Organizational Behavior*, 27(4), 463-484.
- Cook, W. W. & Medley, D. M. (1954). Proposed Hostility and Pharisaic-Virtue scales for the MMPI. *Journal of Applied Psychology*, 38, 414-418.
- Davis, W. D. & Gardner, W. L. (2004). Perceptions Of Politics And Organizational Cynicism: An Attributional And Leader-Member Exchange Perspective. *The Leadership Quarterly*, 15(4), 439-465.

- Dean, J. W., Brandes, P. & Dharwadkar, R. (1998). Organizational Cynicism. *Academy of Management Review*, 23(2), 341-352.
- Evans, W. R., Goodman, J. M. & Davis, W. D. (2011). The Impact Of Perceived Corporate Citizenship On Organizational Cynicism, OCB, And Employee Deviance. *Human Performance*, 24(1), 79-97.
- Fritz, M. F. (1948). A short-form test of cynicism. In *Proceedings of the Iowa Academy of Science*, 55(1), 319-322.
- Helton, W. S., Neu, J. M., Shell, T. A., Ramsey, A. J. & Myers, D. M. (2004). Assessing and Improving User Satisfaction in Higher Education: A Role for Human Factors. *Proceedings of the Human Factors and Ergonomics Society Annual Meeting*, 48(7), 1054-1058.
- Kasalak, G. & Özcan, M. (2018). Student Cynicism: A Study of Adaptation, Validity and Reliability of Cynical Attitudes toward College Scale. *Journal of Higher Education & Science/Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 8(1), 127-135.
- Kline, R. B. (1998). Principles and practice of structural equation modeling. New York: The Guilford Press.
- Lepore, S. J. (1995). Cynicism, social support, and cardiovascular reactivity. *Health Psychology*, 14(3), 210.
- Leung, K., Ip, O. K. & Leung, K. K. (2010). Social Cynicism And Job Satisfaction: A Longitudinal Analysis. *Applied Psychology*, 59(2), 318-338.
- Long, S. (1977). Academic disaffection and the university student. *Educational Studies*, 3, 67-79.
- Mirvis, P.H. & Kanter, D.L. (1991). Beyond Demography: A Psychographic Profile of The Workforce. *Human Resource Management*, 30 (1), 45-68.
- Nair, P. & Kamalanabhan, T. J. (2010). The Impact Of Cynicism On Ethical Intentions Of Indian Managers: The Moderating Role Of Seniority. *Journal of International Business Ethics*, 3(1), 14-29.
- Naus, A. J. M. (2007). *Organizational cynicism: on the nature, antecedents, and consequences of employee cynicism toward the employing organization* (Unpublished doctoral dissertation). University of Maastricht, Maastricht, Netherlands.
- Neidt, C. O. & Fritz, M. F. (1950). Relation of cynicism to certain student characteristics. *Educational and Psychological Measurement*, 10(4), 712-717.
- Pitre, L. J. (2004). *Organizational cynicism at the united states naval academy: an exploratory study*. Naval Postgraduate School, Monterey, California.
- Sümer, N. (2000). Yapısal Eşitlik Modelleri. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3 (6), 49-74.
- Terzi, A. R. & Derin, R. (2016). Relation Between Democratic Leadership and Organizational Cynicism. *Journal of Education and Learning*, 5(3), 193-204.

- Terzi, A.R. & Dülker, A.P. (2018). An Analysis Of The Relationship Between Transformational Leadership And Organizational Cynicism. *Recent Researches in Education Publisher: Cambridge Scholars Publishing*, 29, 437-451.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). Using multivariate statistics. (5th Pearson International Edition). USA: Pearson Education.
- Wanous, J. P., Reichers, A. E. & Austin, J. T. (2000). Cynicism About Organizational Change Measurement, Antecedents, And Correlates. *Group and Organization Management*, 25(2), 132-153.
- Wei, X., Wang, R. & MacDonald, E. (2015). Exploring the relations between student cynicism and student burnout. *Psychological reports*, 117(1), 103-115.
- Wrightsman, L. S. (1992). *Assumptions about human nature implications for researchers and practitioners*. Newbury Park: Sage Publications, Inc.
- Xie, Q., Chen, X. P., Zhang, J. F. & Hong, X. L. (2011). Relationship between college students' cynicism and satisfaction with life: The moderating effects of social support. *Psychological Development and Education*, 2, 181-187.
- Zuffo, R. G., Maiolo, M. E. & Cortini, M. (2013). Student cynicism: An Initial Italian validation of CATCS (Cynical attitudes toward college scale). *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 84, 283-287.

Ek: Öğrenci Sinizm Ölçeği

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Bu okula olan bağlılığım gün geçtikçe azalmaktadır.	1	2	3	4	5
2	Bu okula niye geldim ki diye çok düşünürüm.	1	2	3	4	5
3	Okulum aklıma gelince sinirleniyorum.	1	2	3	4	5
4	Bu okulu “ <i>ne bulan sevinir ne yitiren ağlar</i> ” diye düşünürüm.	1	2	3	4	5
5	Bu okulda, alanımla ilgili aldığım dersler kritik öneme sahiptir.*	1	2	3	4	5
6	Bu okulda öğretim elemanları alanlarına hakimdir.*	1	2	3	4	5
7	Mezun olduğumda diğer okul öğrencilerinden daha başarılı olacağıma inanıyorum. *	1	2	3	4	5
8	Bu okuldaki eğitimin kaliteli olduğuna inanıyorum. *	1	2	3	4	5
9	Yakınlarıma üniversite sınavında bu okulu seçmelerini öneririm.*	1	2	3	4	5
10	Sınıftaki arkadaşlarımla mecbur kalmadıkça iletişim kurmam.	1	2	3	4	5
11	Hangi okulda okuduğumun sorulması cevaplamak istemediğim sorulardandır.	1	2	3	4	5
12	Bu okul için bir şey yapmamı isteseler parmağımı kıpırdatmam.	1	2	3	4	5
13	Birisi okulumun başarılı bir okul olduğunu söylerse gülerim.	1	2	3	4	5
14	Birisi okulum için olumsuz bir şey söylese, haklı olduğunu söylerim.	1	2	3	4	5
15	Galiba herhangi bir konuda sosyal etkinlik yapıldığını göremeden bu okuldan mezun olacağım.	1	2	3	4	5
16	Bu okulun sosyal açıdan hayat damarları kopmuş gibidir.	1	2	3	4	5
17	Bu okulda katılabileceğim çok sayıda etkinlik vardır.*	1	2	3	4	5
18	Bu okulun tek sosyal faaliyeti mezuniyet töreninde kep giymektir diye düşünürüm.	1	2	3	4	5
19	Okulumdaki öğrenci kulüpleri aktif değildir.	1	2	3	4	5

* Ters kodlanacak maddeler

Strategic Research Academy ©

© Copyright of Journal of Current Researches on Social Science is the property of Strategic Research Academy and its content may not be copied or emailed to multiple sites or posted to a listserv without the copyright holder's express written permission. However, users may print, download, or email articles for individual use.